

“İZMİR II. ULUSAL MÜZİK SEMPOZYUMU”ARDINDAN ‘MÜZİKTE GELENEK, MODERNİTE VE POSTMODERNİTE’

Hande DEVRİM KÜÇÜKEBE*

ÖZET

Bu çalışmada amaç müzikoloji, etnomüzikoloji, müzik eğitimi, müzik teknolojileri, organoloji, kompozisyon, uluslararası sanat müziği, Türk sanat müziği, Türk halk müziği ve Türk halk bilimi gibi disiplinlerden gelen katılımcıların bildirimleriyle yer aldığı İzmir II. Ulusal Müzik Sempozyumu’nu, bilim ve sanat insanlarının bir araya geldiği tanışma, görüşme ve çalışmalarını paylaşma yoluyla fikir alışverişinde buldukları akademik bir aktivite olarak genel bir çerçeveye ele almak ve tanıtmak olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sempozyum, Müzik, Gelenek, Modernite, Postmodernite.

AFTER “İZMİR 2ND NATIONAL MUSIC SYMPOSIUM” ‘TRADITION, MODERNITY AND POSTMODERNITY’

ABSTRACT

The aim of this work is to generally introduce “Izmir 2nd National Music Symposium” as a scholarly event where participants from disciplines like musicology, ethnomusicology, music education, music technology, organology, composition, international art music, Turkish art music, Turkish folk music and folklore met, presented their papers and exchanged their ideas.

Key Words: Symposium, Music, Tradition, Modernity, Postmodernity.

Ege Üniversitesi Devlet Türk Musikisi Konservatuarı, 17-18 Kasım 2014’te “İzmir II. Ulusal Müzik Sempozyumu”nu gerçekleştirdi. Beş yılda bir düzenlenen sempozyumun bu sene konservatuvarımızın kuruluşunun 30., üniversitemizin ise 60. yıl dönümüne denk gelmesi farklı bir heyecan içerisinde geçmesine yol açtı.

Sempozyumun amaç ve kapsamı, hazırlanan çağrı metninde şu şekilde ifade edilmiştir:

“Gelenek, modernite ve postmodernite; kültürel değişim çerçevesinde buluşan ve disiplinler arası bir yaklaşımla değerlendirilmesi gereken olgulardır. Modernite, postmodernite ve bu olgularla neden-sonuç bakımlarından ilgili kavramların müzik geleneklerine yansımaları geniş bir çalışma alanını ortaya koymaktadır. .... ‘İzmir II. Ulusal Müzik Sempozyumu’; öncelikle gelenek, modernite ve postmodernite olgularına ve bu olgular arasındaki ilişkilere müzik alanında dikkat çekmeyi amaçlamaktadır. Bu sayede, müzik çerçevesinde disiplinler arası bir tartışma ortamının yaratılması öngörülmektedir.

* Ege Üniversitesi, Devlet Türk Musikisi Konservatuarı, Temel Bilimler Bölümü, Araştırma Görevlisi.
hdkucukebe@gmail.com

Ülkemiz müzik hayatı ve araştırmalarına farklı bir pencere açması hedeflenen sempozyumda; ana tema ve ilgili kavramlar, ayrıca bu kavramlarla geleneksel müziklerin değişim dinamiklerinin bağlantıları sorgulanacaktır."

Sempozyum çağrısında belirtilen ana temaya uygun olarak; müzikoloji, etnomüzikoloji, müzik eğitimi, müzik teknolojileri, organoloji, kompozisyon, uluslararası sanat müziği, Türk sanat müziği, Türk halk müziği ve Türk halk bilimi gibi disiplinlerden gelen katılımcılar bildirimlerinde, söz konusu olguları üretim-aktarım-tüketim ilişkileri, kültürel kimlik, toplumsal bellek, toplumsal yapı, rol ve statü, toplumsal cinsiyet, küreselleşme ve çok kültürlülük gibi alt başlıklar çerçevesinde irdediler.

Sempozyum, 17 Kasım Pazartesi sabahı Ege Üniversitesi Kültür Sanat Evi'nde gerçekleştirilen açılış programı ile başladı. İlk olarak; Sempozyum Düzenleme Kurulu Başkanı Prof. Berrak Taranç ve Konservatuvar Müdürü Prof. Dr. M. Öcal Özbilgin sempozyumla ilgili dileklerini dile getirdiler. Ardından, Temel Bilimler Bölüm Başkanı Prof. Dr. M. Hakan Cevher ve Prof. Dr. M. Öcal Özbilgin konservatuvarımızın öğretim üyelerinin pek çoğunun lisansüstü eğitimlerinde danışman hocalığını yapan ve okulumuzun akademik ilerleyişinde büyük katkıları olan, sempozyumun onur konuğu, Ege Üniversitesi Türk Dünyası Araştırmaları Enstitüsü'nün kurucusu Prof. Dr. Fikret Türkmen'e bir plaket ve kopuz armağan ederek teşekkürlerini sundular. Prof. Dr. Fikret Türkmen'in konservatuvarın 30 yılına ve sempozyuma dair değerlendirmelerinin ardından açılış oturumuna geçildi.

Resim 1: Açılış Oturumunda Prof. Dr. Hakan Cevher ve Prof. Dr. Öcal Özbilgin, Prof. Dr. Fikret Türkmen'e teşekkürlerini sunarken.

Açılış oturumunda Prof. Dr. Necati Gedikli, Doç. Dr. Feyzan Göher Vural, Yrd. Doç. Dr. Emine Filiz Dürük ve Yrd. Doç. Dr. Ozan Baldan bildirimlerini Prof. Dr. M. Hakan Cevher'in oturum başkanlığında sundular.

Açılış programı ve oturumunun ardından sempozyum, eş oturumlar halinde Kültür Sanat Evi ve Konservatuvar Etkinlik Salonu’nda devam etti. 24 farklı kurumdan bilim insanlarının ve sanatçıların katılımı ile düzenlenen sempozyumda, 13 oturumda, toplam 60 adet bildiri sunuldu.

Sempozyum programında çeşitli sanatsal etkinliklere de yer verildi. EÜ DTMK Temel Bilimler Bölümü Tezene Birliği Bağlama Topluluğu’nun ve konservatuvar Türk sanat müziği öğretim elemanlarının gerçekleştirdiği dinletiler, EÜ DTMK Sanat Müziği ve Halk Müziği Öğrenci Toplulukları konseri ve Ekin Türk Halk Oyunları Topluluğu’nun gösterisi sempozyum katılımcıları tarafından ilgiyle izlendi. Ayrıca Anatolia Horn Quartet’in gerçekleştirdiği dinleti ve Yrd. Doç. Dr. Bahar Kılıç Adilçe’nin “Dinden Altkültüre” isimli belgesel film gösterimi de sempozyumu renklendiren diğer sanatsal etkinliklerdi.

Resim 2: EÜ DTMK Temel Bilimler Bölümü Tezene Birliği Bağlama Topluluğu dinletisinden bir kare.

Resim 3: Anatolia Horn Quartet dinletisinden bir kare.

EÜ DTMK Türk Müziği Yüksek Lisans Programı öğrencilerinin* sempozyum süresince konservatuvar lisans öğrencilerine ve sempozyum katılımcılarına uyguladıkları anketin sonuçlarına da bu yazıda yer vermeden geçilmemelidir. Sempozyum başlığından yola çıkarak “müzikte gelenek, modernite ve postmodernite” kavramları hakkında konservatuvar öğrencilerinin farkındalığını ve bu kavramları dahil olmaları müzik çevresi ile nasıl ilişkilendiklerini saptamak amacıyla 80 öğrenciye anket uygulandı. Anket uygulayıcılarının elde ettikleri verileri değerlendirdikleri raporda, öğrencilerin “modernite ve postmodernite” kavramlarını, “gelenek” kavramına nazaran daha az duydukları; söz konusu kavramların müzikle yakından ilişkili olduğunu düşünen öğrencilerin fazlalığı; sempozyumun bu kavramların anlaşılması açısından yararlı olacağını düşünen ve bu sebeple sempozyuma izleyici olarak katılmak istediğini belirten öğrencilerin de çoğunlukta olması değerlendirmeye yansıyan önemli noktalarıdır.

Sempozyum katılımcılarına uygulanan anket ise katılımcıların sempozyumdan beklentilerini ölçmek, sempozyumun olumlu ve olumsuz yönleri hakkındaki fikirlerini almak ve elde edilen veriler ışığında beş sene sonra düzenlenmesi planlanan üçüncü sempozyumun tasarlanmasında izlenecek yola karar vermek amacıyla gerçekleştirildi. 25 sorudan oluşan ve 50 katılımcı üzerinde uygulanan anketin sonuçlarına göre; katılımcıların çoğu sempozyum ile ilgili bilgilendirme ve duyurunun yeterli düzeyde olduğunu, sempozyumda sunulan bildiri konuları hakkında bilgi sahibi olduklarını düşünmekte ve kendilerini yapılan sempozyumları takip etme konusunda yeterli bulmaktalar. Ayrıca katılımcılar, sunulacak olan bildirilerin uzmanlık düzeyinde olması gerekliliğine ve sempozyumda kullanılacak olan görsel işitsel malzemenin önemine vurgu yapmışlardır. Katılımcıların, sempozyumda sunulan bildirilerin tümüne arşivlerinde yer vermek istedikleri ve bir sonraki sempozyumun uluslararası olması beklentisi içinde oldukları yönündeki ifadeleri ise sempozyum sonrası planlara yön verecek nitelikte verilerdir.

Sempozyum, bildirilerin ve tartışmalarda elde edilen verilerin, Dokuz Eylül Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Müzik Bilimleri Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. İbrahim Yavuz Yükselsin, Sempozyum Düzenleme Kurulu Başkanı Prof. Berrak Taranç ve Konservatuvar Müdürü Prof. Dr. M. Öcal Özbilgin tarafından değerlendirildiği toplantı ile son buldu.

Değerlendirmesini tüm oturum başkanlarını temsilen yapan Doç. Dr. İbrahim Yavuz Yükselsin, genç akademisyenlerin yaptıkları nitelikli sunumlara dikkat çekmenin yanı sıra, sempozyumun müzik alanında sorgulamaya dair ortak bir bilinç oluşturma yolunda üstlendiği role vurgu yaptı. Aynı zamanda konservatuvarların, nitelikli sanatçıların yanında, yaptığı işi bilimsel bir yaklaşımla sorgulayan akademisyenler yetiştirmesinden duyduğu memnuniyeti dile getirdi.

Prof. Berrak Taranç ise, sempozyumda ele alınan konular hakkında geniş bir değerlendirme yaptıktan sonra, sunumların genelinde objektif bir yaklaşımın, geniş bir perspektifin ve çok yönlü düşüncenin hakim olduğunu ifade etti. Yükselsin gibi lisansüstü program öğrencilerinin sunumlardaki başarısına değinen Taranç, ayrıca

* Anket Çalışması Bilimsel Araştırma Yöntem ve Teknikleri I Dersi kapsamında, Prof. Berrak Taranç'ın danışmanlığında Okt. Didem Taştabançoğlu, Şeniz Duru ve Onurcan Kaya tarafından gerçekleştirilmiştir.

ulusal çerçevede düzenlenen sempozyuma yurt dışından iki adet katılımcının başvurmuş olmasının gelecek sempozyumu uluslararası ölçekte düzenleme açısından motive edici olduğunu belirtti.

Resim 4: Sempozyum değerlendirme oturumu.

Prof. Dr. M. Öcal Özbilgin ise, gerçekleşen sempozyumda şekil değil içeriğin ön planda olmasından duyduğu mutluluğu ifade ederken, toplantının en büyük kazanımını da “genç nesilden sunum yapanlara karşı sergilenen destekleyici tutumlar” olarak nitelendirdi. Oturumların tek salonda yapılmasının ve on beş dakikalık sunumlardan sonra otuz dakika soru-cevap ve değerlendirme süresi bırakılmasının sempozyuma gösterilen yoğun ilgi ve ekonomik imkansızlıklar sebebiyle gerçekleştirilemediğini üzülen Özbilgin, gelecek sempozyumda bu noktalar üzerinde durulması gerektiğinin altını çizdi. Bununla birlikte, bir önceki sempozyumdan bu yana kat edilen yolun Sempozyum Düzenleme Kurulu üyelerinin gösterdikleri özverili çalışma ve yüksek enerji ile aşıldığını ifade ederek sözlerini bitirdi.

Resim 5: Sempozyum değerlendirme oturumu sonrası.

“İzmir II. Ulusal Müzik Sempozyumu”, müzik alanında çalışan bilim ve sanat insanların bir araya gelerek, tanışma, görüşme ve çalışmalarını paylaşma yoluyla fikir alışverişinde bulunmasına imkan veren, genç neslin ustaların tecrübelerinden yararlandığı bir ortamın ortaya çıkmasına katkı sağladı. Sempozyumun son anlarını ölümsüzleştiren bu fotoğrafın anlattığı ise; öğrencilerden hocalara, izleyicilerden katılımcılara, sempozyumun parçası olan herkesin iki günün sonunda evlerine cepleri bilgi, kalpleri ise Ege Üniversitesi Devlet Türk Musikisi Konservatuarı çatısı altında oluşan dost sıcaklığı ile dolu olarak dönmüş olduklarıdır.